

Tabulky s žebříčky největších znečišťovatelů podle IRZ pro Pardubický kraj (hlášení za rok 2009)

V kolonce „Trend“ je vždy označeno, zda příslušná provozovna v porovnání s rokem 2008 úniky či přenosy škodlivých látek zvýšila či snížila. Pomlčka je u firem, které minulý rok neohlašovaly, vlnovka znamená přibližně stejný údaj jako v loňském roce.

Tabulka 1 – rakovinotvorné látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných IARC (Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny) jako **karcinogenní (1)** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2009 (www.irz.cz). Do **skupiny 1** náležejí následující chemické látky anebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid**. Látky ethylenoxid a azbest byly hlášeny pouze jako přenos v odpadech, proto se do této tabulky nepromítly.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Elektrárny Opatovice, a.s.	Elektrárna Opatovice	Opatovice nad Labem	775	↑
2.	Pavel Frýda	Výkrmna brojlerů Jeníkovice	Jeníkovice	667	↑
3.	TOMÁŠ KELNAR	Výkrmna brojlerů Jeníkovice	Jeníkovice	450	↑
4.	VEOLIA VODA ČESKÁ REPUBLIKA, a.s.	Provozovna BČOV Pardubice	Rybitví	299	↓
5.	Holcim (Česko) a.s., člen koncernu	Závod Prachovice	Prachovice	165	↑
6.	Synthesia a. s.	Synthesia a. s.	Pardubice	148	~
7.	VERTEX GLASS MAT, s.r.o.	VERTEX GLASS MAT, s.r.o.	Litomyšl	138	↓
8.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Chvaletice	Chvaletice	102	↓
9.	VEMAS a.s.	chov prasat Žamberk	Žamberk	55	↓
10.	Vodárenská společnost Chrudim, a.s.	ČOV Chrudim	Chrudim	11	↑

Tabulka 2 – rakovinotvorné, možná či pravděpodobně rakovinotvorné

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných IARC (Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny) jako **karcinogenní (1), pravděpodobně (2A) a možná (2B) karcinogenní pro člověka** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2009 (www.irz.cz). Do **skupiny 1** náležejí tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid**. Do **skupin 2A a 2B** náležejí tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny hlášené do IRZ: **1,2,3,4,5,6- hexachlorcyklohexan (HCH), 1,2-dichlorethan (DCE), dichlordifenyltrichlorethan (DDT), dichlormethan (DCM), ethylbenzen, heptachlor, hexachlorbenzen (HCB), chloralkany (C10-13), chlordan, chlordecon, lindan, mirex, naftalen, nikl, olovo, polychlorované bifenylly (PCB), rtuť, styren, tetrachlorethylen, tetrachlormethan (TCM), toxafen, trichlorethylen a trichlormethan**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	OMB composites EU a.s.	OMB composites EU a.s.	Králíky	2423	-
2.	PLASTKOV AUTOMOTIVE s.r.o.	PLASTKOV AUTOMOTIVE s.r.o.	Hlinsko	2040	-
3.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Chvaletice	Chvaletice	1402	↓
4.	Iveco Czech Republic, a. s.	Iveco Czech Republic, a. s.	Vysoké Mýto	1261	↓
5.	COMPOSITE COMPONENTS a.s.	COMPOSITE COMPONENTS a.s.	Choceň	1230	-
6.	Elektrárny Opatovice, a.s.	Elektrárna Opatovice	Opatovice nad Labem	801	↑
7.	Pavel Frýda	Výkrmna brojlerů Jeníkovice	Jeníkovice	667	↑
8.	VEOLIA VODA ČESKÁ REPUBLIKA, a.s.	Provozovna BČOV Pardubice	Rybitví	590	↓
9.	MEGA a.s.	IVECO C.R. Vysoké Mýto	Vysoké Mýto	473	-
10.	TOMÁŠ KELNAR	Výkrmna brojlerů Jeníkovice	Jeníkovice	450	↑

Tabulka 3 – reprotoxické látky (bez oxidu uhelnatého)

Průmyslové provozy, které v roce 2009 vypustily nejvíce **reprotoxických** látek (poškozujících rozmnožování), **kromě oxidu uhelnatého**. Zařazení látek mezi reprotoxické vychází z hodnocení EPA státu Kalifornie¹ a z profilů látek uvedených na internetových stránkách Integrovaného registru znečišťování v roce 2009. Mezi reprotoxické jsme na základě zmíněných dokumentů zařadili následující látky: **1,2,3,4,5,6-hexychlorcyklohexan (HCH), arsen, benzen, benzo(g,h,i)perylen, dichlordifenyiltrichlor-ethan (DDT), di-(2-ethyl hexyl) ftalát (DEHP), diuron, ethylenoxid, fluoranthen, hexachlorbenzen (HCB), chlordecon, chrom, kadmium, mirex, nonylfenol a nonylfenoethoxyláty, organické sloučeniny cínu, oxid uhelnatý, pentachlorbenzen, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB), polychlorované dioxiny + furany (PCDD/F), rtuť, simazin, toluen, toxafen, tributylcín a jeho sloučeniny, trifenylcín a sloučeniny a xyleny.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Synthesia a. s.	Synthesia a. s.	Pardubice	1316	↑
2.	Elektrárny Opatovice, a.s.	Elektrárna Opatovice	Opatovice nad Labem	801	↑
3.	VEOLIA VODA ČESKÁ REPUBLIKA, a.s.	Provozovna BČOV Pardubice	Rybitví	303	↓
4.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Chvaletice	Chvaletice	237	↓
5.	Holcim (Česko) a.s., člen koncernu	Závod Prachovice	Prachovice	205	↑
6.	Vodárenská společnost Chrudim, a.s.	ČOV Chrudim	Chrudim	13	↑
7.	Saint-Gobain Vertex, s.r.o.	MěČOV Litomyšl	Litomyšl	8	↑
8.	Vodárenská společnost Chrudim, a.s.	ČOV Hlinsko	Hlinsko	2	↑

Tabulka 4 – mutagenní látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných jako **mutagenní** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2009 (www.irz.cz). Zařazení látek mezi mutagenní vychází z profilů látek uvedených na internetových stránkách IRZ v roce 2009. Do skupiny mutagenních látek patří tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **alachlor, anthracen, 1,,2-dichlorethan, diuron, ethylenoxid, fenoly, formaldehyd, mirex, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), trifluralin, trichlorethylen a vinylchlorid.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Pavel Frýda	Výkrmna brojlerů Jeníkovice	Jeníkovice	667	↑
2.	TOMÁŠ KELNAR	Výkrmna brojlerů Jeníkovice	Jeníkovice	450	↑
3.	VERTEX GLASS MAT, s.r.o.	VERTEX GLASS MAT, s.r.o.	Litomyšl	138	↓
4.	VEMAS a.s.	chov prasat Žamberk	Žamberk	55	↓
5.	Synthesia a. s.	Synthesia a. s.	Pardubice	22	↑

Tabulka 5 – skleníkové plyny

Pořadí provozoven podle množství **skleníkových plynů** v přepočtu na jejich potenciál přispívat ke skleníkovému efektu v celkových únicích do ovzduší podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2009 (www.irz.cz). Údaje jsou v tunách.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v t	Trend
1.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Chvaletice	Chvaletice	2921907	↓
2.	Elektrárny Opatovice, a.s.	Elektrárna Opatovice	Opatovice nad Labem	2282368	↓
3.	Holcim (Česko) a.s., člen koncernu	Závod Prachovice	Prachovice	445158	↓
4.	Synthesia a. s.	Synthesia a. s.	Pardubice	439919	↓
5.	PARAMO, a.s.	HS Pardubice	Pardubice	145758	↓
6.	NET4GAS, s.r.o.	Trasový uzávěr Bylany	Bylany	2970	-

Tabulka 6 – plyny způsobující kyselé srážky

Tyto průmyslové provozy vypustily v roce 2009 v nejvíce plynů způsobujících kyselou srážku (**amoniaku, oxidů dusíku, oxidů síry, fluorovodíku a chlorovodíku**):

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Chvaletice	Chvaletice	7232665	↓
2.	Elektrárny Opatovice, a.s.	Elektrárna Opatovice	Opatovice nad Labem	6573995	↓
3.	Synthesia a. s.	Synthesia a. s.	Pardubice	2829700	↓
4.	Holcim (Česko) a.s., člen koncernu	Závod Prachovice	Prachovice	1091242	↓
5.	PARAMO, a.s.	HS Pardubice	Pardubice	823089	↑
6.	Saint-Gobain Vertex, s.r.o.	závod 1 Litomyšl	Litomyšl	210097	↓
7.	Zemědělsko-obchodní družstvo Žichlínek	Sázava SZP	Lanškroun	66332	↓
8.	MORAS akciová společnost	1. středisko Moravany	Moravany	46811	↓
9.	Bioprodukt Knapovec a.s.	Chov prasat Knapovec	Ústí Nad Orlicí	41644	↑
10.	VEOLIA VODA ČESKÁ REPUBLIKA, a.s.	chov prasat Žamberk	Žamberk	38853	↓

Tabulka 7 – látky nebezpečné pro vodní organismy

Tyto průmyslové provozy vypustily v roce 2009 do vody nejvíce **látek nebezpečných pro vodní organismy**. Látky byly vybrány podle R-vět. Současně byly vybrány pouze látky, pro které se nahláší emise do vody.

(**1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH)**, **arzen** a sloučeniny, **atrazin**, **bromované difenyletery (PBDE)**, **DDT**, **diuron**, **endosulfan**, **endrin**, **heptachlor**, **hexachlorbenzen**, **chloralkany (C10-13)**, **chlordan**, **chlordecon**, **chlorfenvinfos**, **chlorpyrifos**, **chrom** a sloučeniny, **isodrin**, **isoproturon**, **kadmium** a sloučeniny, **kyanidy**, **lindan (γ-HCH)**, **měď** a sloučeniny, **mirex**, **naftalen**, **nikl** a sloučeniny, **nonylfenol** a **nonylfenolethoxyláty**, **olovo** a sloučeniny, **pentachlorbenzen (PeCB)**, **polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU)**, **polychlorované bifenyly (PCB)**, **rtuť** a sloučeniny, **simazin**, **sloučeniny organocínu**, **toxafen**, **tributylcín** a sloučeniny, **trifenylcín** a sloučeniny, **trifluralin** a **zinek** a sloučeniny).

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	VEOLIA VODA ČESKÁ REPUBLIKA, a.s.	Provozovna BČOV Pardubice	Rybitví	1552	↓
2.	Synthesia a. s.	Synthesia a. s.	Pardubice	877	↓
3.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Chvaletice	Chvaletice	699	↑
4.	Elektrárny Opatovice, a.s.	Elektrárna Opatovice	Opatovice nad Labem	28	↓
5.	Vodárenská společnost Chrudim, a.s.	ČOV Chrudim	Chrudim	13	↑
6.	Saint-Gobain Vertex, s.r.o.	MěčOV Litomyšl	Litomyšl	8	↑
7.	Vodárenská společnost Chrudim, a.s.	ČOV Hlinsko	Hlinsko	2	↑

Tabulka 8 – rtuť a její sloučeniny

Tyto průmyslové provozy v roce 2009 vypustily v **emisích do ovzduší a do vody nejvíce rtuti a jejích sloučenin**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Chvaletice	Chvaletice	135	↑
2.	Holcim (Česko) a.s., člen koncernu	Závod Prachovice	Prachovice	26	↑
3.	Elektrárny Opatovice, a.s.	Elektrárna Opatovice	Opatovice nad Labem	26	↑
4.	Synthesia a. s.	Synthesia a. s.	Pardubice	15	↓
5.	VEOLIA VODA ČESKÁ REPUBLIKA, a.s.	Provozovna BČOV Pardubice	Rybitví	4	~
6.	Vodárenská společnost Chrudim, a.s.	ČOV Hlinsko	Hlinsko	2	↑
7.	Vodárenská společnost Chrudim, a.s.	ČOV Chrudim	Chrudim	2	↑
8.	Saint-Gobain Vertex, s.r.o.	MěčOV Litomyšl	Litomyšl	1	↑

Tabulka 9– rtuť a její sloučeniny (v emisích a odpadech)

Průmyslové provozy, které v roce 2009 **vypustily anebo v odpadech předaly nejvíce rtuti a jejích sloučenin:**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Chvaletice	Chvaletice	135	↑
2.	Holcim (Česko) a.s., člen koncernu	Závod Prachovice	Prachovice	26	↑
3.	Elektrárny Opatovice, a.s.	Elektrárna Opatovice	Opatovice nad Labem	26	↑
4.	Synthesia a. s.	Synthesia a. s.	Pardubice	19	↓
5.	VEOLIA VODA ČESKÁ REPUBLIKA, a.s.	Provozovna BČOV Pardubice	Rybitví	18	↑
6.	ecorec Česko s.r.o.	ecorec Česko s.r.o.	Třemošnice	10	-
7.	Vodárenská společnost Chrudim, a.s.	ČOV Hlinsko	Hlinsko	2	↑
8.	Vodárenská společnost Chrudim, a.s.	ČOV Chrudim	Chrudim	2	↑
9.	Saint-Gobain Vertex, s.r.o.	MěČOV Litomyšl	Litomyšl	1	↑

Tabulka 10 – styren

Pořadí provozoven podle množství **styrenu** v celkových únicích **do ovzduší:**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	OMB composites EU a.s.	OMB composites EU a.s.	Králíky	2423	-
2.	PLASTKOV AUTOMOTIVE s.r.o.	PLASTKOV AUTOMOTIVE s.r.o.	Hlinsko	2040	-
3.	Iveco Czech Republic, a. s.	Iveco Czech Republic, a. s.	Vysoké Mýto	1261	↓
4.	COMPOSITE COMPONENTS a.s.	COMPOSITE COMPONENTS a.s.	Choceň	1230	-
5.	MEGA a.s.	IVECO C.R. Vysoké Mýto	Vysoké Mýto	473	-
6.	TVAR výrobní družstvo Pardubice	provozovna Dolní Roveň	Dolní Roveň	164	↓
7.	COMPOSIT AIRPLANES s.r.o.	COMPOSIT AIRPLANES s.r.o.	Choceň	104	-

Tabulka 11 - formaldehyd

Tyto průmyslové provozy v roce 2009 vypustily **do ovzduší nejvíce formaldehydu:**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Pavel Frýda	Výkrmna brojlerů Jeníkovice	Jeníkovice	667	↑
2.	TOMÁŠ KELNAR	Výkrmna brojlerů Jeníkovice	Jeníkovice	450	↑
3.	VERTEX GLASS MAT, s.r.o.	VERTEX GLASS MAT, s.r.o.	Litomyšl	138	↓
4.	VEMAS a.s.	chov prasat Žamberk	Žamberk	55	↓

¹ State of California EPA - Office of Environmental Health Hazard Assessment 2006: Safe Drinking Water and Toxic Enforcement Act of 1986 - Chemicals Known to the State to Cause Cancer or Reproductive Toxicity, 29.IX.06. Proposition 65. Available at: http://www.oehha.ca.gov/prop65/prop65_list/Newlist.html#list